

Deel XIII. – Arbeid.

Afdeling I. – Regeling van de arbeid.

Aangezien de Volkerenbond voor doel heeft de wereldvrede tot stand te brengen, en dat zulke vrede slechts op de basis van maatschappelijke rechtvaardigheid kan grondvest worden;

Aangezien er arbeidstoestanden bestaan die voor een groot getal personen onrecht, ellende en ontberingen met zich slepen, wat een zo grote ontevredenheid verwekt dat de wereldvrede en de wereldharmonie bedreigd worden, en aangezien het dringend nodig is gezegde toestanden te verbeteren: bv. wat betreft de regeling der werkuren, het vaststellen van een maximumlengte van de werkdag en de werkweek, het aanwerven van werkkrachten, het bestrijden van de werkloosheid, het waarborgen van een loon dat een behoorlijk bestaan verzekert, de bescherming der arbeiders tegen algemene of bedrijfsziekten en tegen werkongevallen, de bescherming der kinderen, der jongelieden en der vrouwen, de ouderdoms- en gebrekkigheidspensioenen, de verdediging der belangen der in de vreemde werkende arbeiders, de bevestiging van het grondbeginsel der syndicale vrijheid, de inrichting van het beroeps- en vakonderricht, en alle soortgelijke maatregelen;

Aangezien het niet aannemen door enige natie van een echt menselijke regeling van de arbeid een hinderpaal is voor de pogingen der andere naties die het lot der arbeiders in hun eigen land wenssen te verbeteren;

Hebben de hoge verdragsluitende partijen, bewogen door gevoelens van rechtvaardigheid en menselijkheid evenals door het

verlangen een duurzame wereldvrede te verzekeren, het volgende besloten:

Hoofdstuk I. – Inrichting.

Artikel 387. Er wordt een bestendige inrichting tot stand gebracht die gelast is, de verwezenlijking van het in de inleiding uiteengezet programma te bewerken.

De oorspronkelijke leden van de Volkerenbond zullen oorspronkelijke leden zijn van gezegde inrichting, en voortaan zal het lidmaatschap van de Volkerenbond dat van gezegde inrichting voor gevolg hebben.

Artikel 388. De bestendige inrichting zal bestaan uit:

- 1°. Een algemene conferentie van de vertegenwoordigers der leden;
- 2°. Een Internationaal Arbeidsbureau onder de leiding van de beheerraad voorzien in artikel 393.

Artikel 389. De algemene conferentie van de vertegenwoordigers der leden zal zitting houden telkens het nodig zal zijn en tenminste eenmaal per jaar. Ze zal bestaan uit vier vertegenwoordigers van elk der leden, waarvan er twee als afgevaardigden van hun regering zullen optreden en waarvan de twee andere onderscheidenlijk aan de ene kant de werkgevers en aan de andere kant de arbeiders die aan elk der leden onderhorig zijn, zullen vertegenwoordigen.

Iedere afgevaardigde zal mogen vergezeld worden door technische raadgevers, wiens getal ten hoogste twee zal zijn voor elk van de onderscheiden op de dagorde der zitting ingeschreven

onderwerpen. Als er vragen die bijzonder de vrouwen aanbelangen in de conferentie ter bespreking moeten komen, zal tenminste één onder de tot technische raadgevers aangewezen personen een vrouw moeten zijn.

De leden verbinden er zich toe de niet-gouvernementele afgevaardigden en technische raadgevers te benoemen in overeenstemming met de vakverenigingen die het best hetzij de bazen, hetzij de arbeiders van het betrokken land vertegenwoordigen, onder voorbehoud dat dergelijke verenigingen bestaan.

De technische raadgevers zullen slechts op aanvraag van de afgevaardigde waaraan ze toegevoegd zijn en met de bijzondere toelating van de voorzitter van de conferentie, het woord mogen nemen; ze zullen geen deel mogen nemen aan de stemmingen.

Een afgevaardigde mag, door een schriftelijke nota tot de voorzitter gericht, een van zijn technische raadgevers tot zijn plaatsvervanger aanstellen, en gezegd plaatsvervanger zal, als dusdanig, aan de beraadslagingen en stemmingen mogen deelnemen.

De namen der afgevaardigden en van hun technische raadgevers zullen aan het Internationaal Arbeidsbureau door de regering van elk der leden medegedeeld worden.

De bevoegdheden van de afgevaardigden en van hun technische raadgevers zullen aan het onderzoek der conferentie onderworpen worden, die bij meerderheid van de twee derden der door de aanwezige afgevaardigden uitgebrachte stemmen zal mogen weigeren elke afgevaardigde of technische raadgever te aanvaarden die naar haar oordeel niet aangewezen geweest is in overeenstemming met de bepalingen van dit artikel.

Artikel 390. Iedere afgevaardigde zal het recht hebben persoonlijk zijn stem uit te brengen over al de vragen aan de beraadslagingen van de conferentie onderworpen.

Ingeval een der leden een der niet-gouvernementele afgevaardigden, waarop het recht heeft, niet zou benoemd hebben, zal de tweede niet-gouvernementele afgevaardigde het recht hebben aan de beraadslagingen van de conferentie deel te nemen; hij zal evenwel geen stemrecht hebben.

Ingeval de conferentie, krachtens de bevoegdheden haar door artikel 389 toegekend, zou weigeren een der afgevaardigden van een der leden te erkennen, zullen de beschikkingen van dit artikel toegepast worden als ware gezegd afgevaardigde niet aangewezen geweest.

Artikel 399. De zittingen van de conferentie zullen ter zetelplaats van de Volkerenbond gehouden worden, of op welke andere plaats ook die de conferentie in een vorige zitting, bij meerderheid van twee derden der door de aanwezige afgevaardigden uitgebrachte stemmen, zal vastgesteld hebben.

Artikel 392. Het Internationaal Arbeidsbureau zal ter zetelplaats van de Volkerenbond gevestigd zijn en zal deel uitmaken van de gezamenlijke instellingen van de bond.

Artikel 393. Het internationale arbeidsbureau zal onder de leiding gesteld worden van een beheerraad, bestaande uit 24 personen, die volgens onderstaande beschikkingen zullen aangewezen worden.

De beheerraad van het internationale arbeidsbureau zal samengesteld zijn als volgt:

Twaalf personen, die de regeringen vertegenwoordigen;
Zes personen, verkozen door de afgevaardigden ter conferentie,
die de bazen vertegenwoordigen;
Zes personen, verkozen door de afgevaardigden ter conferentie,
die de bedienden en arbeiders vertegenwoordigen.

Onder de 12 personen die de regeringen vertegenwoordigen zullen er acht benoemd worden door de leden wiens industrieel belang het grootst is, en zullen er vier benoemd worden door de leden hiertoe aangewezen door de regeringsafgevaardigden ter conferentie, met uitzondering van de afgevaardigden der acht bovengemelde leden.

De mogelijke geschillen over de vraag welke de leden zijn die het grootst industrieel belang hebben, zullen door de raad van de Volkerenbond beslecht worden.

De duur van het mandaat der leden van de beheerraad zal drie jaar zijn. De wijze van aanvulling der openstaande zetels en de andere vragen van dergelijke aard zullen mogen geregeld worden door de beheerraad, onder voorbehoud van goedkeuring van de conferentie.

De beheerraad zal een van zijn leden tot voorzitter kiezen en zijn reglement vaststellen. Hij zal vergaderen op datums die hij zelf zal bepalen. Telkens tenminste 10 leden van de beheerraad dit schriftelijk zullen gevraagd hebben, zal een bijzondere zitting moeten gehouden worden.

Artikel 394. Een bestuurder zal aan het hoofd van het Internationaal Arbeidsbureau gesteld worden: hij zal benoemd worden door de beheerraad van wie hij zijn voorschriften zal ontvangen, en tegenover wie hij verantwoordelijk zal zijn voor de goede gang van

het bureel evenals voor de uitvoering van alle andere opdrachten die hem mochten gegeven worden.

De bestuurder of zijn plaatsvervanger zullen alle zittingen van de beheerraad bijwonen.

Artikel 395. Het personeel van het Internationaal Arbeidsbureel zal door de bestuurder aangesteld worden. Zijn keuze zal, voor zover zulks kan samengaan met het streven naar goed afgedaan werk, op personen van verschillende nationaliteiten moeten vallen. Een zeker getal onder hen zullen vrouwen moeten zijn.

Artikel 396. Het Internationaal Arbeidsbureel zal als opdracht hebben: het samenbrengen en het rondzenden van alle inlichtingen aangaande de internationale regeling van de arbeiderstoestanden en het arbeidsstelsel en vooral het bestuderen van de vragen die met het oog op het sluiten van internationale overeenkomsten als onderwerp van de besprekingen van de raad voorgesteld worden, alsook het uitvoeren van alle bijzondere onderzoeken door de conferentie voorgeschreven.

Het bureel zal met het voorbereiden van de dagorde der zittingen van de conferentie belast zijn.

Het zal, in overeenkomst met de beschikkingen van dit deel van onderhavig verdrag, zich van de plichten kwijten die het met betrekking tot alle internationale geschillen te vervullen heeft.

Het zal in het Frans, het Engels, en in enige andere taal zo de beheerraad het wenselijk vindt, een periodiek verslag uitgeven, gewijd aan het bestuderen der vragen aangaande nijverheid en arbeid, welke een internationaal belang opleveren.

Over het algemeen zal het, benevens de ambtsverrichtingen in dit artikel vastgesteld, alle andere bevoegdheden en plichten hebben, die de conferentie zal wenselijk achten aan dit bureel toe te kennen.

Artikel 397. De ministeries van de leden die zich bezighouden met de arbeidsvragen zullen rechtstreeks met de bestuurder kunnen in betrekking treden door bemiddeling van de vertegenwoordiger van hun regering bij de beheerraad van het Internationaal Arbeidsbureel, of bij gebrek van dergelijke vertegenwoordiger, door bemiddeling van een andere beambte behoorlijk bevoegd en daartoe aangewezen door de betrokken regering.

Artikel 398. Het Internationaal Arbeidsbureel zal de medewerking van de algemene secretaris van de Volkerenbond mogen inroepen voor alle vragen waartoe deze medewerking zou kunnen verleend worden.

Artikel 399. Elk der leden zal de reis- en verblijfkosten betalen van zijn afgevaardigden en van hun technische raadgevers, evenals van zijn vertegenwoordigers die aan de zittingen van de conferentie of van de beheerraad, volgens voorkomend geval deelnemen.

Al de overige kosten van het Internationaal Arbeidsbureel, van de zittingen van de conferentie of van die van de beheerraad, zullen aan de bestuurder door de algemene secretaris van de Volkerenbond, uitgekeerd worden, op rekening van de algemene begroting van de bond.

De bestuurder zat tegenover de algemene secretaris van de Volkerenbond verantwoordelijk zijn voor het gebruik van alle sommen hem volgens de beschikkingen van dit artikel gestort.

Hoofdstuk II. – Werking.

Artikel 400. De beheerraad zal de dagorde der zittingen van de conferentie vaststellen na al de voorstellen onderzocht te hebben ingebracht door de regering van een der leden of door enige andere instelling bedoeld in artikel 389 aangaande de op deze dagorde in te schrijven onderwerpen.

Artikel 401. De bestuurder zal het ambt van secretaris van de conferentie waarnemen en zal de dagorde van iedere zitting, vier maanden vóór haar opening aan elk der leden moeten laten geworden, en door hun bemiddeling, aan de niet-gouvernementele afgevaardigden, wanneer deze zullen aangewezen geworden zijn.

Artikel 402. Elke regering van de leden zal het recht hebben zich te verzetten tegen het opnemen op de dagorde van een of verschillende der voorziene onderwerpen. De redenen waarom dat verzet gegrond is zullen moeten uiteengezet worden in een verklarende memorie gericht tot de bestuurder, die deze laatste aan de leden van de bestendige instelling zal moeten mededelen.

De onderwerpen waartegen verzet aangetekend wordt zullen niettemin tot de dagorde blijven behoren indien de conferentie er zo over beslist bij meerderheid van twee derden der door de aanwezige afgevaardigden uitgebrachte stemmen.

Elke vraag waaromtrent de conferentie, eveneens bij meerderheid van twee derde der stemmen, beslist dat ze dient onderzocht te worden (anders dan voorzien wordt in vorige alinea) zal op de dagorde van de volgende zitting ingeschreven worden.

Artikel 403. De conferentie zal haar eigen werkwijze regelen; ze zal haar voorzitter verkiezen; ze zal commissies mogen instellen met de

opdracht verslagen uit te brengen over alle vragen die naar haar mening dienen onderzocht worden.

De eenvoudige meerderheid der door de aanwezige leden ter conferentie uitgebrachte stemmen zal beslissend zijn in al de gevallen waarvoor geen grotere meerderheid uitdrukkelijk voorgeschreven wordt door andere artikelen van dit deel van onderhavig verdrag.

De stemmingen zullen niet geldig zijn indien het getal uitgebrachte stemmen kleiner is dan de helft van het aantal afgevaardigden die de zitting bijwonen.

Artikel 404. De conferentie zal aan de commissies die ze instelt technische raadgevers mogen toevoegen, met raadgevende maar niet beraadslagende stem.

Artikel 405. Indien de conferentie zich voor het aannemen verklaart van voorstellen nopens een onderwerp uit de dagorde, zal ze moeten beslissen of die voorstellen de vorm zullen moeten hebben:

- a) van een "aanbeveling" aan het onderzoek der leden te onderwerpen, met het doel haar van kracht te maken hetzij als landswet, hetzij op een andere wijze;
- b) ofwel van een ontwerp van internationale overeenkomst aan de bekrachtiging der leden onderworpen.

In beide gevallen wordt de meerderheid van twee derden der stemmen van de aanwezige afgevaardigden vereist, opdat een aanbeveling of ontwerp van internationale overeenkomst bij de eindstemming door de conferentie zal aangenomen worden.

Bij het uitbrengen van een aanbeveling of een ontwerp van overeenkomst van algemene toepassing, zal de conferentie moeten rekening houden met de landen waar het klimaat, de onvolkomen ontwikkeling van de nijverheidsinrichting of andere bijzondere omstandigheden wezenlijk verschillende nijverheidstoestanden teweegbrengen; ze zal dan ook de wijzigingen aanduiden, die zij meent nodig te zullen zijn om aan de bijzondere toestanden van die landen te voldoen.

Een afdruk van de aanbeveling of van het ontwerp van overeenkomst zal door de voorzitter van de conferentie en de bestuurder ondertekend en aan de algemene secretaris van de Volkerenbond toevertrouwd worden. Deze zal aan ieder der leden een gelijkvormig verklaard afschrift van de aanbeveling of van het ontwerp van overeenkomst ter hand stellen.

Ieder der leden verbindt er zich toe binnen een tijdsbestek van een jaar, te beginnen met het einde van de zitting der conferentie (of indien het ten gevolge van buitengewone omstandigheden niet mogelijk is er binnen de tijd van een jaar toe over te gaan, zodra mogelijk, doch nooit later dan 18 maanden na de sluiting van de zitting van de conferentie), de aanbeveling of het ontwerp van overeenkomst aan de overheid of overheden onder wiens bevoegdheid de zaak valt te onderwerpen en, opdat zij ze als wet zouden bekrachtigen of andere maatregelen zouden treffen.

Als het een aanbeveling geldt, zullen de leden de algemene secretaris op de hoogte brengen van de getroffen maatregelen.

Als het een ontwerp van overeenkomst geldt, zal het lid dat de goedkeuring van de bevoegde overheid of overheden bekomen heeft, zijn uitdrukkelijke bekrachtiging van de overeenkomst aan de

algemene secretaris mededelen en de nodige maatregelen treffen om de voorschriften van gezegde overeenkomst van kracht te doen worden.

Als een aanbeveling niet gevolgd wordt door een wetgevende regeling of door andere maatregelen waardoor de aanbeveling van kracht wordt, ofwel als een ontwerp van overeenkomst de goedkeuring niet verkrijgt van de overheid of overheden onder wiens bevoegdheid de zaak valt, zal het lid geen verdere verplichtingen hebben.

Ingeval het een bondstaat geldt, wiens vermogen om toe te treden tot een overeenkomst aangaande vragen die op de arbeid betrekking hebben, aan zekere beperkingen onderworpen is, zal de regering het recht hebben een ontwerp van overeenkomst waarop die beperkingen toepasselijk zijn, als een eenvoudige aanbeveling te beschouwen, en in zulk geval zullen de beschikkingen van dit artikel aangaande de aanbevelingen toegepast worden.

Bovenstaand artikel zal overeenkomstig volgende grondregel verstaan worden:

In geen geval zal een der leden als gevolg van het aannemen van een aanbeveling of van een ontwerp van overeenkomst door de conferentie, gevraagd worden dat het de door zijn wetten aan de betrokken arbeiders reeds verleende bescherming zou verminderen.

Artikel 406. Elke op die wijze bekrachtigde overeenkomst zal door de algemene secretaris van de Volkerenbond geboekt worden, maar slechts bindend zijn voor de leden die ze bekrachtigd hebben.

Artikel 407. Elk voorstel dat bij de eindstemming over zijn volledige inhoud, de meerderheid der twee derden van de door de aanwezige leden uitgebrachte stemmen niet zal behalen, zal het onderwerp van een bijzondere overeenkomst mogen uitmaken tussen degenen onder de leden der bestendige inrichting die het begeren.

Elke afzonderlijke overeenkomst van dergelijke aard zal door de betrokken regeringen ter kennis van de algemene secretaris van de Volkerenbond moeten gebracht worden, die ze zal laten boeken.

Artikel 408. Elk der leden verbindt er zich toe bij het Internationaal Arbeidsbureau jaarlijks een verslag in te dienen over de maatregelen die het getroffen heeft om de overeenkomsten waartoe het toegetreden is, ten uitvoer te brengen. Die verslagen zullen in de door de beheerraad aangewezen vorm opgesteld worden en de door deze gevraagde bijzonderheden moeten bevatten. De bestuurder zal een beknopt overzicht van die verslagen in de eerstvolgende zitting van de conferentie indienen.

Artikel 409. Elke klacht door een vakvereniging van werklieden of werkgevers tot het Internationaal Arbeidsbureau gericht, en volgens dewelke een der leden niet op voldoende wijze het uitvoeren zou verzekerd hebben van een overeenkomst waartoe gezegd lid toegetreden is, zal door de beheerraad aan de betrokken regering mogen overgemaakt worden en die regering zal mogen verzocht worden desaan gaande de verklaring af te leggen die ze zal passend achten.

Artikel 410. Indien van de betrokken regering binnen een redelijke termijn geen verklaring ontvangen wordt, of indien de beheerraad de ontvangen verklaring onvoldoende acht, zal deze laatste het

recht hebben de ingediende klacht, en desnoods het gegeven antwoord openbaar te maken.

Artikel 411. Ieder der leden zal bij het Internationaal Arbeidsbureau een klacht mogen indienen tegen een ander lid, dat, zijns inziens, niet op voldoende wijze de uitvoering zou verzekeren van een overeenkomst die beiden volgens de bovenstaande artikelen zouden bekrachtigd hebben.

De beheerraad mag, indien hij het goed vindt, en alvorens de zaak voor een onderzoekscommissie te brengen volgens de hierboven aangeduide rechtspleging, in betrekking treden met de bedoelde regering op de in artikel 409 bepaalde wijze.

Indien de beheerraad het niet nodig oordeelt de klacht aan de betrokken regering mede te delen, of indien, na mededeling ervan, geen voldoende antwoord binnen een behoorlijke tijdruimte ontvangen werd, zal de raad het samenstellen van een onderzoekscommissie mogen bevorderen die de opdracht zal hebben de opgeworpen vraag te overwegen en dienaangaande een verslag in te dienen.

De raad zal op dezelfde wijze mogen handelen, hetzij uit eigen beweging, hetzij na ontvangst van een klacht van een afgevaardigde bij de conferentie.

Als een bij toepassing van artikel 410 of 411 opgeworpen vraag door de beheerraad onderzocht wordt, zal de betrokken regering, indien ze niet reeds een vertegenwoordiger in de beheerraad bezit, het recht hebben een afgevaardigde te benoemen om deel te nemen aan de beraadslagingen van de raad aangaande die vraag. De datum waarop die besprekingen zullen plaats hebben, zal aan de betrokken regering op tijd gemeld worden.

Artikel 412. De onderzoekscommissie zal op de volgende wijze samengesteld worden:

Ieder der leden verbindt zich, binnen de zes maanden die op de datum van het in werking treden van onderhavig verdrag zullen volgen, drie op nijverheidsgebied bevoegde personen aan te wijzen waarvan de eerste een vertegenwoordiger zal zijn van de werkgevers, de tweede een vertegenwoordiger der werklieden en de derde een van beide groepen onafhankelijk persoon. Al die personen samen zullen een lijst uitmaken waarop de leden van de onderzoekermisssie zullen gekozen worden.

De beheerraad zal het recht hebben de bevoegdheid van die personen na te gaan, en bij meerderheid van de twee derden der door de aanwezige leden uitgebrachte stemmen, de benoeming te weigeren van hen wiens bevoegdheid met de beschikkingen van dit artikel niet zou overeenstemmen.

Op verzoek van de beheerraad zal de algemene secretaris van de Volkerenbond drie personen, onderscheidenlijk in iedere der drie afdelingen van de lijst gekozen, aanduiden om de onderzoekscommissie uit te maken; hij zal bovendien een onder de drie personen tot voorzitter van gezegde commissie benoemen. Geen enkele der drie aldus benoemde personen zal mogen afhangen van een der leden die rechtstreeks in de klacht betrokken zijn.

Artikel 413. Ingeval een klacht, krachtens artikel 411, naar een onderzoekscommissie mocht verwezen worden, gaat elk der leden, er rechtstreeks belang bij hebbend of niet, de verbintenis aan alle inlichtingen die het aangaande het voorwerp van de klacht in zijn bezit heeft, ter beschikking van de onderzoekscommissie te stellen.

Artikel 414. De onderzoekscommissie zal, na een grondig onderzoek van de klacht, een verslag uitbrengen waarin ze haar bevindingen zal aanstippen aangaande al de feitelijke punten waardoor het terrein van de betwisting nauwer kan bepaald worden, alsook de aanbevelingen die ze zou nodig achten te moeten uitbrengen omtrent de maatregelen die dienen getroffen te worden om de aanklagende regering voldoening te verlenen en omtrent het tijdsbestek waarbinnen de maatregelen zouden moeten getroffen worden.

Dat verslag zal in voorkomend geval ook de economische dwangmaatregelen tegen de betrokken regering aangeven welke de commissie mocht passend achten, en wiens toepassing door de overige regeringen haar billijk mocht voorkomen.

Artikel 415. De algemene secretaris van de Volkerenbond zal het verslag van de onderzoekscommissie mededelen aan elke der regeringen die in het geschil betrokken zijn en voor de bekendmaking ervan zorgen.

Elke der betrokken regeringen zal aan de algemene secretaris van de Volkerenbond, binnen de termijn van een maand, moeten laten weten of zij al dan niet de aanbevelingen aanneemt die het verslag der commissie bevat, en, in geval ze die niet aanneemt, of ze het geschil aan het bestendig hof van internationale rechtspraak van de Volkerenbond wenst te onderwerpen.

Artikel 416. Ingeval een der leden omtrent een aanbeveling of een ontwerp van overeenkomst, de door artikel 405 voorgeschreven maatregelen niet treft, zal elk ander lid het recht hebben een beroep te doen op het bestendig hof van internationale rechtspraak.

Artikel 417. De uitspraak van het bestendig hof van internationale rechtspraak aangaande een klacht over een vraag krachtens artikelen 415 of 416 aan dit hof onderworpen zal zonder beroep zijn.

Artikel 418. De mogelijke besluiten of aanbevelingen van de onderzoekscommissie zullen bevestigd, gewijzigd of herroepen mogen worden door een bestendig hof van internationale rechtspraak, hetwelk in voorkomend geval de economische dwangmaatregelen zal moeten aanduiden, die, volgens hem, best passen tegenover een plichtverzuimende regering, en wiens toepassing door de overige regeringen het billijk zou schijnen.

Artikel 419. Indien enig lid binnen de voorgeschreven termijn de aanbevelingen mogelijkerwijze vervat hetzij in het verslag van de onderzoekscommissie, hetzij in de uitspraak van het bestendig hof van internationale rechtspraak niet nakomt, zal elk ander lid of gezegd lid de economische dwangmaatregelen mogen toepassen die het verslag van de commissie of de uitspraak van het hof in zulk geval zullen toepasselijk verklaard hebben.

Artikel 420. De schulddragende regering mag, te allen tijde, de beheerraad melden dat zij de nodige maatregelen getroffen heeft om hetzij de aanbevelingen van de onderzoekscommissie, hetzij die welke vervat zijn in de uitspraak van het bestendig hof van internationale rechtspraak na te komen; ze mag ook de raad verzoeken door de algemene secretaris van de Volkerenbond een onderzoekscommissie te laten samenstellen, met de opdracht de waarheid van haar gezegden na te gaan. In dat geval zullen de beschikkingen van de artikelen 412, 413, 414, 415, 417 en 418 toepasselijk zijn, en indien het verslag van de onderzoekscommissie of de uitspraak van het bestendig hof van internationale rechtspraak voor de plichtverzuimende regering gunstig zijn, zullen

de overige regeringen onverwijld de economische maatregelen, door hen tegen gezegd staat getroffen, moeten intrekken.

Hoofdstuk III. – Algemene beschikkingen.

Artikel 421. De leden gaan de verbintenis aan de overeenkomsten waartoe ze, in overeenstemming met de beschikkingen van dit deel van onderhavig verdrag, toetreden zijn, toe te passen op hun koloniën of bezittingen en protectoraten die zich niet geheel zelf regeren en zulks onder de volgende voorbehoudingen:

1°. Dat de overeenkomst niet ontoepasselijk is ten gevolge der plaatselijke omstandigheden;

2°. Dat het mogelijk is de wijzigingen, nodig om de overeenkomst aan de plaatselijke omstandigheden aan te passen, aan deze overeenkomst toe te brengen.

Elk der leden zal aan het Internationaal Arbeidsbureau het besluit moeten mededelen dat het voornemens is te nemen omtrent elke van zijn koloniën of bezittingen of elk van zijn protectoraten die zich niet geheel zelf regeren.

Artikel 422. De wijzigingen aan dit deel van onderhavig verdrag, die door de conferentie zullen aangegeven worden bij meerderheid van de twee derden der stemmen door de aanwezige leden uitgebracht, zullen uitvoerbaar worden als de staten wiens afgevaardigden de raad van de Volkerenbond uitmaken, en de drie vierden der leden, ze zullen bekrachtigd hebben.

Artikel 423. Alle vragen of moeilijkheden betreffende het uitleggen van dit deel van onderhavig verdrag en van de overeenkomsten later door de leden, krachtens gezegd deel gesloten, zullen aan het

oordeel van het bestendig hof van internationale rechtspraak onderworpen worden.

Hoofdstuk IV. – Overgangsmaatregelen.

Artikel 424. De eerste zitting van de conferentie zal in de maand oktober 1919 plaatsgrijpen. De plaats en de dagorde der zitting worden in het hierbijgaand toevoegsel vastgesteld.

Voor het bijeenroepen en inrichten van deze eerste zitting zal verzorgd worden door de regering daartoe aangewezen door bovengemeld toevoegsel. De regering zal, wat het voorbereiden der bescheiden betreft, bijgestaan worden door een internationale commissie, waarvan de leden in hetzelfde toevoegsel zullen aangewezen worden.

De kosten van deze eerste zitting en van alle latere zittingen, tot op het oogenblik waarop het mogelijk zal geweest zijn de nodige kredieten op de begroting van de Volkerenbond in te schrijven, zullen – de reiskosten der afgevaardigden en technische raadgevers uitgezonderd – onder de leden verdeeld worden volgens de verhoudingen voor het internationaal bureel van de wereldpostvereniging vastgesteld.

Artikel 425. Totdat de Volkerenbond samengesteld is, zullen alle mededelingen die, volgens de vorige artikelen, de algemene secretaris van de bond zouden moeten toegestuurd worden, bewaard worden door de bestuurder van het Internationaal Arbeidsbureel, die ze ter kennis van de algemene secretaris zal brengen.

Artikel 426. Tot op het oogenblik waarop het bestendig hof van internationale rechtspraak ingericht is, zullen de geschillen, die aan

dit hof krachtens dit deel van onderhavig verdrag moeten onderworpen worden, voor een rechtbank gebracht worden bestaande uit drie door de raad van de Volkerenbond aangewezen personen.

Toevoegsel. – Eerste zitting der conferentie van de arbeid, 1919.

Washington zal de plaats der conferentie zijn.

De regering der Verenigde Staten van Amerika zal verzocht worden de conferentie bijeen te roepen.

Het Internationaal inrichtingscomité zal bestaan uit zeven personen, onderscheidenlijk benoemd door de regeringen van de Verenigde Staten, van Groot-Brittannië, Frankrijk, Italië, Japan, van België en van Zwitserland. Het comité zal, indien het zulks nodig acht, andere leden mogen uitnodigen om zich in zijn midden te laten vertegenwoordigen.

De dagorde zal luiden als volgt

1°. Toepassing van de grondregel van de achturedag of van de 48 urenweek;

2°. Vragen betrekkelijk de middelen om de werkloosheid te voorkomen en haar gevolgen tekeer te gaan;

3°. Werk der vrouwen:

- a) Voor en na het bevallen (met inbegrip van het vraagstuk der bevallingstoelage);
- b) Nachtarbeid;
- c) Ongezonde werken.

4°. Werk der kinderen:

- a) Ouderdom van toelating tot het werk;
- b) Nachtwerk;
- c) Ongezonde werken.

5°. Uitbreiding en toepassing der internationale overeenkomsten te Bern in 1906 gesloten betreffende het verbod van het nachtwerk der in de nijverheid arbeidende vrouwen en het verbod van het gebruik van witte (gele) fosfor in de zwavelstokjesnijverheid.

Afdeling II. – Algemene grondbeginselen.

Artikel 427. De hoge verdragsluitende partijen, erkennend dat het lichamelijk, zedelijk en verstandelijk welzijn van de bezoldigde werklieden van het uiterste belang is uit internationaal oogpunt, hebben om dit verheven doel te bereiken, de bestendige dienst ingericht voorzien in afdeling I en verbonden met die van de Volkerenbond.

Ze erkennen dat de verschillen van klimaat, zeden en gewoonten, van economische geschiktheid en industriële overlevering het onmiddellijk bereiken van de volstreekte eenvormigheid in de arbeidstoestanden moeilijk maken. Overtuigd evenwel dat de arbeid niet eenvoudig als een handelsartikel moet beschouwd worden, denken ze dat er methoden en beginselen zijn voor de regeling van de arbeidstoestanden, welke al de industriële gemeenschappen zouden moeten trachten toe te passen, voor zover de bijzondere omstandigheden, waarin ze zich mochten bevinden, het zouden toelaten.

Onder deze methoden en beginselen komen de volgende aan de hoge verdragsluitende partijen voor als zijnde van bijzonder en dringend belang:

1°. Het hierboven uitgedrukt hoofdbeginsel dat de arbeid niet eenvoudig als een koopwaar of een handelsartikel moet beschouwd worden.

2°. Het recht van vereniging tot alle met de wetten niet strijdige doeleinden, zowel voor de werknemers als voor de werkgevers.

3°. De betaling aan de werklieden van een loon dat een behoorlijk bestaan verzekert zoals men zulks verstaat in hun tijd en in hun land.

4°. Het aannemen van de achturedag of van de 48 urenweek als een te bereiken doel overal waar men er nog niet toe gekomen is.

5°. Het aannemen van een wekelijkse rust van minstens 24 uur, die de zondag zou moeten omvatten telkens het zal mogelijk zijn.

6°. Het afschaffen van de arbeid der kinderen en de verplichting, aan de arbeid der jongelieden van de twee geslachten de nodige beperkingen te stellen om hun toe te laten hun opvoeding voort te zetten en hun lichamelijke ontwikkeling te verzekeren.

7°. Het beginsel van gelijk loon, zonder onderscheid van geslacht, voor een werk van gelijke waarde.

8°. De in elk land ten opzichte van de arbeidsvoorwaarden uitgevaardigde regelingen zullen een behoorlijke economische behandeling moeten verzekeren aan al de wettig in het land wonende werklieden.

9°. Elke staat zal een dienst van toezicht moeten inrichten, die ook vrouwen zal bevatten, ten einde de toepassing der wetten en regelingen voor de bescherming der werklieden te verzekeren.

Zonder te verkondigen dat deze beginselen en methoden hetzij volledig, hetzij onherroepelijk zijn, denken de hoge verdragsluitende partijen dat ze geschikt zijn om als leidraad te dienen voor de politiek van de Volkerenbond; en dat, indien ze door de industriële gemeenschappen aangenomen worden welke lid zijn van de Volkerenbond, en indien ze door een geschikt korps van opzichters ongeschonden in de praktijk gehandhaafd worden, ze blijvende weldaden zullen uitstrooien over de bezoldigden der wereld.